Masarykův onkologický ústav

# CT KOLONOSKOPIE V MOÚ

Informační a edukační centrum
✉ educentrum@mou.cz

**CT kolonoskopie (CTc)** je detailní trojrozměrné zobrazení vnitřního povrchu tlustého střeva, které umožnil vývoj počítačové techniky a softwarového vybavení nových CT přístrojů. Za pomocí CTc lze zachytit celé tlusté střevo rozvinuté plynem. Následně je možné tímto střevem virtuálně projít a prozkoumat všechny patologické změny na jeho stěně obdobně jako to provádí gastroenterolog klasickou kolonoskopií. Tato „virtuální CT endoskopie" je již zavedenou radiologickou technikou k zobrazení široké škály patologických změn stěny střeva, především pak nádorových lézí.

Standardem vyšetření tlustého střeva však nadále zůstává konvenční (optická) kolonoskopie. V případě její kontraindikace – například u pacientů, pro které by byl tento výkon nadměrně zatěžující nebo při nemožnosti kompletního vyšetření z nejrůznějších důvodů (nelze endoskopem proniknout do vyšších etáží tlustého střeva apod.) je navržena jako screeningová metoda k detekci časných stadií nádoru tlustého střeva a benigního nádoru polypů virtuální CT endoskopie.

Touto technikou je možné detekovat také divertikly (nezhoubné výchlipky stěny střeva), popřípadě ulcerace (zvředovatění, krvácející defekty ze střevní sliznice). Velkou výhodou je současné CT zobrazení i ostatních břišních a pánevních struktur, včetně možnosti současně posoudit bezprostřední okolí tlustého střeva (spádové lymfatické uzliny).

## JAK SE NA VYŠETŘENÍ PŘIPRAVIT

Podmínkou uspokojivého výsledku je dokonalé **vyprázdnění tlustého střeva** obdobně jako u klasické kolonoskopie. Dva dny před vyšetřením se podává tekutá nenadýmavá strava (nejlépe polévkové vývary), 1 den před vyšetřením požije pacient přípravek, který mu předepíše indikující lékař (léčivo Fortrans nebo mu podobné). Při přípravě na vyšetření bude pacient postupovat podle pokynů odesílajícího lékaře a přiloženého návodu, který je součástí balení přípravku tak,

aby bylo vyprázdnění tračníku dostatečné a efektivní. V den vyšetření se pacient dostaví **nalačno** (tzn. nejíst). Doporučujeme Vám přicházet k vyšetření bez cenností, za odložené věci MOÚ nepřebírá zodpovědnost.

## JAK VYŠETŘENÍ PROBÍHÁ

CT kolonoskopie nevyžaduje ve většině případů aplikaci kontrastní látky, provádí se však v hypotonii (sníženém napětí stěny střevní), kterého dosahujeme podáním léku – relaxant. Relaxant je látka, která navodí částečné ochabnutí stěny střeva. Aplikuje se těsně před vyšetřením do žilního systému zavedenou kanylou.

CT skenování se provádí až po dostatečné náplni střeva vzduchem, který pomůže rozepnout střevo a posoudit tak lépe sliznici jeho stěny. Vzduch se insufluje (plní) po uložení pacienta na vyšetřovací CT stůl zavedenou rektální rourkou do konečníku. Množství plynu potřebného pro vyšetření střeva v celém rozsahu se pohybuje mezi 1,5–2 litry vzduchu. Adekvátní náplň vzduchem pacient vnímá většinou jako pnutí a pocit plnosti. Někdy mohou plnění a průběh vyšetření provázet mírné křečovité stahy v dutině břišní, které však brzy spontánně odezní. Po dokončení náplně se pacient otočí do polohy na břicho, provedeme CT sken a po jeho skončení následuje skenování v poloze na zádech. Celé vyšetření trvá zhruba 20 minut, poté pacient odpočívá dalších 30 minut v čekárně.

Vyšetření neprovádíme u Crohnovy choroby v akutním stadiu nebo u střevní perforace v anamnéze. Relativní kontraindikací je přítomnost většího kovového materiálu ve vyšetřované oblasti, například oboustranná kloubní náhrada (TEP) či kovová výztuž podél bederní páteře (osteosyntéza). Spolehlivě také nelze vyšetřit neklidného pacienta bez předchozí přípravy, eventuálně premedikace, a to pro možné pohybové artefakty.

## JAK SE NA VYŠETŘENÍ OBJEDNAT

CT kolonoskopie se provádí na radiologickém (RDG) oddělení. K vyšetření Vás objedná lékař, který Vás k tomuto výkonu posílá.

Objednací časy se snažíme dodržovat. Pokud jste k nám objednáni, snažte se prosím přijít na určený čas vyšetření. Během provozu se může stát, že přednost před Vámi dostane nemocný, u kterého je nutné tzv. akutní vyšetření z hlediska závažnosti onemocnění a nutnosti včasného léčení. Některé vyšetření se také může ukázat jako složitější a lékař mu musí věnovat více času, proto v těchto případech prosíme o trpělivost.

Odpovědnost za navržení daného vyšetření či úkonu provedeného na našem radiologickém (RDG) oddělení je jednak na lékaři, který pacienta k výkonu odesílá, a dále pak na lékaři – radiologovi, který jej provádí. Má-li pacient pochybnosti o nezbytnosti takového vyšetření, obrátí se v prvé řadě na svého ošetřujícího lékaře, který mu srozumitelně vysvětlí, jaký přínos bude mít konkrétní vyšetření pro pacientovu léčbu.

**Při příchodu na RDG oddělení se, prosím, vždy ohlaste v RDG evidenci.** Při nutnosti dovozu na naše oddělení Vás ohlásí doprovázející osoba.

**KONTAKTY**

V případě, že se z jakýchkoliv důvodů nemůžete na objednaný termín dostavit, zavolejte prosím přímo na naše oddělení nejpozději den před vyšetřením od 6:45 do 15:15 (ve všední dny).

543 136 010
543 136 017
543 136 019

## Prostor pro Vaše poznámky

Informační a edukační centrum MOÚ
Autor: MUDr. Jan Křístek, Ph.D.,
Pavel Jaroš

Masarykův onkologický ústav
Žlutý kopec 7, 656 53 Brno

R10/2026/1

www.mou.cz

| | | | |
|---|---|---|---|
| Kontakt pro lékaře | 543 131 074 | Prevence | 543 131 071 |
| Nádorová infolinka | 800 222 322 | Nový pacient | 543 131 072 |
| Spojovatelna | 543 131 111 | Stávající pacient | 543 131 073 |

Tyto materiály jsou určeny výhradně pro potřebu MOÚ v Brně a jsou chráněny zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Rozmnožování, rozšiřování či jiné užívání těchto materiálů bez písemného souhlasu Masarykova onkologického ústavu je nepřípustné. © 2026